

Seson 3 di partis interesadus di lei di klima di 2024

24 di Abril, 2025, Roxbury Community College

Riunion mistu

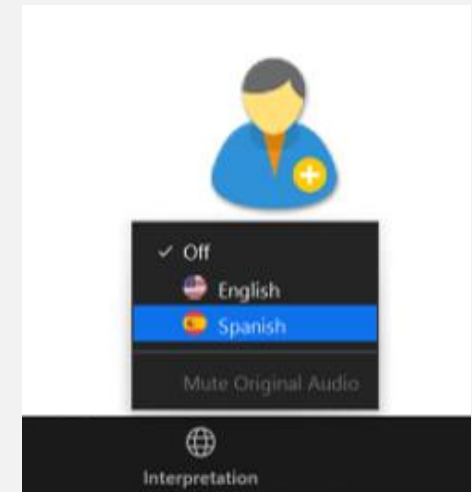
Lojistika intirpretason

➞ Intirpretason linguístika sta ser oferesidu na: Español, Português, Kreyòl ayisyen, Kriolu, Tiếng Việt, 普通话, عربي,, русский, ខ្មែរ, 한국어, français, and American Sign Language (ASL).

- To participate in English, click the “Interpretation” icon and select English.
- Para entrar no canal em português, clique no ícone “Interpretation” e selecione “Portuguese”
- Si alguien desea interpretación en español, haga clic en “Interpretation” y seleccione “Spanish”.
- Pou rantre nan chanèl kreyòl ayisyen an, klike sou ikòn “Interpretation” an epi chwazi “Haitian Creole”.
- Pa partisipa na Kriolu, klika na íkone "Intirpretason" y silisiona "Cape Verdean Kriolu".
- 要以普通话参加会议，请单击口语图标并选择 "Chinese".
- Để vào kênh bằng tiếng Việt, hãy nhấp vào biểu tượng “Interpretation” và chọn “Vietnamese”.
- “Arabic” تم اختر "الترجمة الفورية" للمشاركة باللغة العربية اضغط على أيقونة
- Чтобы принять участие на Русский языке, нажмите на ярлык «Устный перевод» и выберите “Russian”.
- ដើម្បីចូលរួមជាភាសាខ្មែរ សូមចុច រូបតំណាងការបកស្រាយ ហើយជ្រើសរើសភាសា”Khmer”។
- 한국어로 참여하려면 "통역" 아이콘을 클릭하고 “Korean”를 선택하세요.
- Pour participer en français, cliquez sur l’icône « Interprétation » puis choisissez « French ».

➞ Pur favor, fala divagar.

➞ Tudu partisipantis devi silisiona un kanal di lingua, mesmu ki sta odjadu aprizentason na Inglês.

Riunion mistu benvindu di alternativas pa kumunidade & ambienti

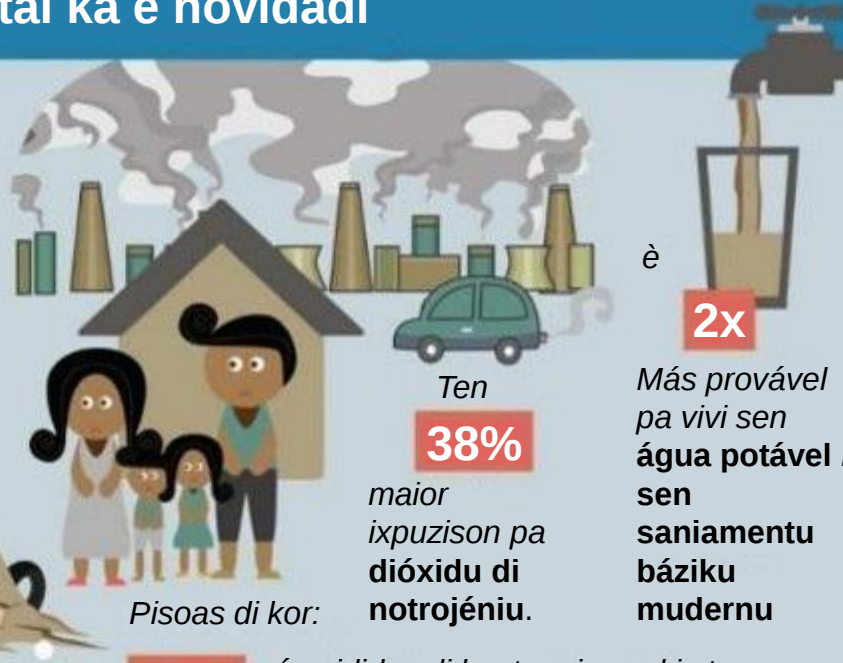

Rasismu ambiental ka é novidade

Rasa é fator di privizon más signifikativu di un pisoa ki ta vivi pertu di ar, água ô solo kontaminadu

56%

di populason pertu di lugaris di rizídu tóxicus é pisoas di kor

è

2x

Más provável pa vivi sen água potável i sen saniamentu báziku mudernu

38%

Ten maior ixpuzison pa dióxidu di notrojénio.

Pisoas di kor:

95%

sés pididus di kontra pisoas ki sta pului rikuzadu pa EPA.

THE NATION.

ten odjadu

INJUSTISA AMBIENTAL É KUMULATIVA

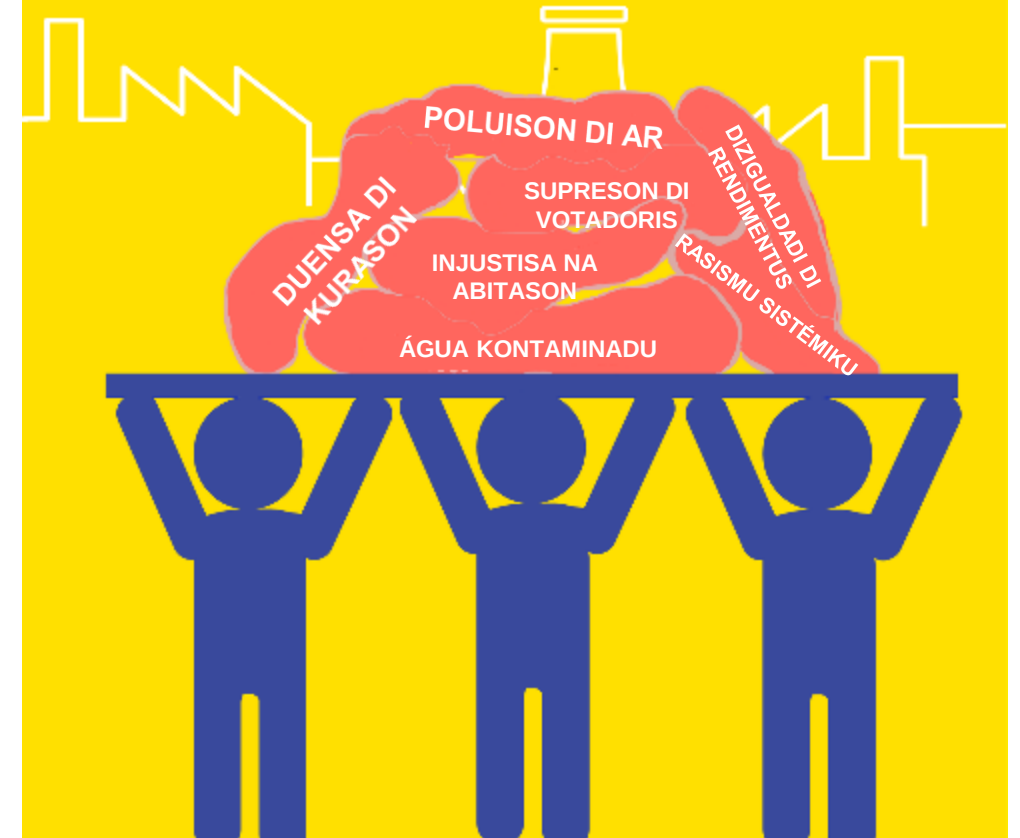

Figura 7. Asma entri adultus pa bairu, 2017, 2019 i 2021 kunbinadu

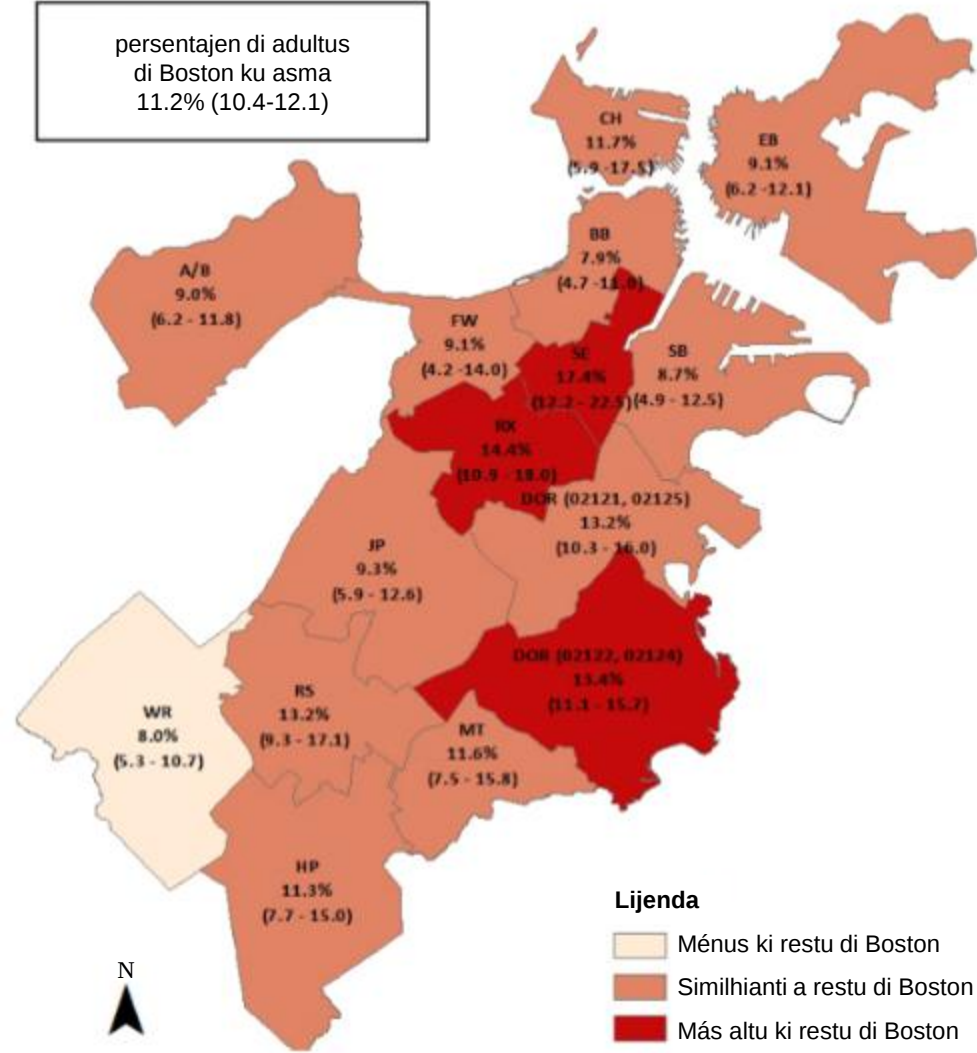
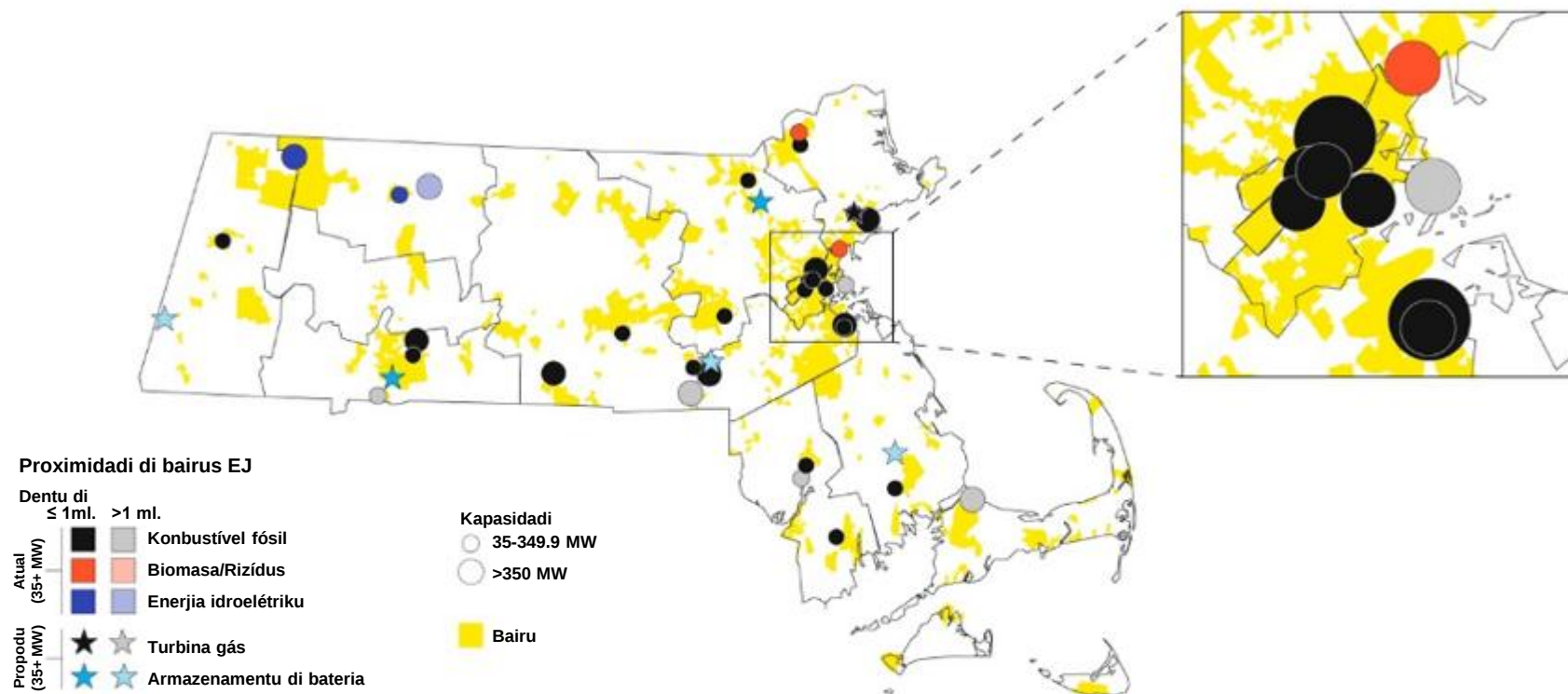

Figura 1. Proximidade de projetos de produção de eletricidade atual e proposto para justa ambiental de bairros

Inquantu bairros EJ e sentral elétrica é localizada na todo estado, maioris unidades de produção de eletricidade imisora sta disproporsionadamente na bairros EJ ô djunto di és. Un di prujetus di energia prupodu ku más di 35 MW, kel úniku sentral elétrico imisora (alimentadu pa gás) ta staba localizada na un bairro EJ, komu un tersu di prujetus di armazenamento di energia prupodu (dós di seis).

Observason: Sírkulus ta riprimenta kapasidade di poder di eletricidade pur lokal, agregadu pa konbustível/tikinolojia. Ka inkluídu é katu prujetus eólicos offshore prupodu pa estado i un prujeto asociadu di armazenamento di baterias.

Tabela 1. Proximidade de projetos de produção de eletricidade atual e proposto pela justiça ambiental de bairros

	Fontes imissoras				Fontes não imissoras			
	Gás	Outros combustíveis fósseis	Risíduos	Biomassa	Solar	Eólica	Água	Armazenamento
Unidades em um bairro EJ	60	56	6	1	122	12	57	26
Unidades dentro de 1 milha de um bairro EJ	33	11	11	55	189	6	14	28
Total de unidades na cidade	114	77	17	9	598	35	98	96
Porcentagem dentro de 1 milha de EJ	82%	87%	100%	67%	52%	51%	72%	56%

Unidades de produção de eletricidade imissoras são localizadas de uma maneira dispersa perto de bairros EJ: 84% estão dentro ou menos de uma milha de bairros EJ, o que constitui apenas 52% do grupo de blocos de reassentamento na cidade. Noventa e nove por cento das fontes não imissoras são localizadas em bairros EJ ou próximos a eles.

Observação: Resíduos incluem gás de nitrogênio e resíduos sólidos urbanos. Biomassa inclui madeira e resíduos de processamento de madeira, culturas agrícolas e material residual, bem como resíduos de animais e produtos humanos da produção de biogás.

AJENDA DI OJI

- 5:30: Vizon jeral di intirpretason
- 5:40: Benvindu di parti di alternativas pa kumunidade i ambienti
- 5:45: Diskursu di abertura – María Belén Power, subsikritária di justisa & ekuidadi ambiental, EEA i Staci Rubin, kumisária di DPU
- 5:55: Vizon jeral di lei di klima di 2024 - Michael Judge, subsikritáriu di enerjia, EEA
- 6:05: Aprizentason di DOER - Rick Collins, direktor, lokalizason di enerjia linpu i lisensas, DOER 6:15:
- 6:15: Pikenu perguntas & rispostas
- 6:20: Rikizitus di involvimentu di pididu préviu di EFSB – Veena Dharmaraj, diretora, EJ & partisipason públiku, DPU
- 6:40: Pikenu perguntas & rispostas
- 6:50: Observasons di James Van Nostrand, prizidenti, DPU
- 7:00: DPU i EFSB Prugrama di subsídius di apoiu pa intervinienti – Veena Dharmaraj, diretora, EJ & partisipason públiku, DPU
- 7:20: Pikenu perguntas & rispostas
- 7:25: Pauza
- 7:40: Diretrizes pa planu di binifísius kumunitáriu - María Belén Power, subsikritária di justisa ambiental i ekuidadi ambiental, EEA, i Crystal Johnson, sikritária adjunta di justisa ambiental, gabinete di justisa ambiental i ekuidadi, EEA
- 8:05: Perguntas & rispostas jeral
- 8:25: Próxim seson di partis interesadus i observasons final

- Prupostas pirliminar/sesons di partis interesadus – **primavera 2025**
- Audiências públicas na prupostas di regulamentu – **otonu 2025**
- Promulgason di regulamentus i orientasons – **2025 – inísiu 2026**
- Novus regulamentus – **1 di marsu, 2026**
- Novus pididus – **1 di julhu, 2026**

Kuzé é ki konselhu di lokalizason di instalasons di enerjia lokalizason?

- Un konselhu indipendenti; kriadu dja ten serka 50 anus (era EFSC)
- Konpostu pa novi menbrus: seis menbrus ex officio i trêsh menbrus públikus; lideradu pa sikritáriu di enerjia i asuntos ambiental.
- Jurisdison di konselhu di lokalizason é sobri grandis instalasons di enerjia difinidu pa statutu:
 - Instalasons di jerason igual ô más di ki 100 MW i struturas auxiliar (kel limiti li é riduzidu pa 25 MW na lei di klima di 2024)
 - Linhas di transmision ilétriku
 - Pa novu koridor: ≥ 69 kV i ≥ 1 milha di kunprimentu
 - Koridor atua: ≥ 115 kV i ≥ 10 milhas di kunprimentu, ixsetu pa rikonduson ô rikonstruson na mesmu tenson
 - Petrolíferas entri stadu ku más di 100 psig i más di un milha di kunprimentu, ixsetu pa rikonstruson ô ritransmision di gasodutus atual
 - Instalasons di armazenamentu di gás (GNL ô GNC) ku más di 25,000 galons
 - Instalasons petrolíferas/oleodutos ku más di 1.6 km di kunprimentu; novus takis di armazenamentu ku más di 500,000 baril
- Konselhu di lokalizason ta fazi prusidimentus di adjudikason; ta imiti disizons sobri pitisons di konstruson i sertidons di inpákitu ambiental i di interesi públiku, pa instalasons jurisdisional; tanbé ta izersi autoridad di izenson di zonamentu.
- Disizons di konselhu di lokalizason podi rikoredu direktamenti pa supremu tribunal judisial.
- Divizon di lokalizason di DPU ta atua komu ikipa di EFSB i di kumison di DPU

Prinsipal dispuzisons di lokalizason i lisenziamentu di lei di klima di 2024

- Ta anplia konselhu di lokalizason di novi pa onzi menbrus; ta stabilesi un novu mandatu, anbitu di rivizon i konkluzons nisisáriu.
- Ta kria un novu katiguria di infrastrutura: instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu (CEIF).
- Ta kria dós prugramas di pirmison konsolidadu.
 - Un pirmison konsolidadu é un pirmison ki ta inklui tudu pirmisons di stadu, rijional i lokal ki ta serba nisisáriu pa konstrui i opera un CEIF. Kel definison li ta ixklui sertus autorizasons federal.
 - Grandi CEIF - Pirmison konsolidadu pa ser imiti pa konselhu di lokalizason.
 - Pikenu CEIF – pirmison konsolidadu lokal imitidu pa munisípiu.
- Ta da un prazu pa rivizon di CEIF i aprovason konstrutivu si ka kunpridu prazus.
- Ta stabilesi novus rikizitus pa kandidatus ki sta prupoi CEIF, ki ta inklui:
 - Konsulta i involvimentu pré-arkivamentu.
 - Avaliasons di inpákitu kumulativas (CIA) (tanbé nisisárius pa prujetus ki ka é di CEIF).
- Ta muda un ditirminada jurisdison di lokalizason di dipartamentu di sirvisus públiku pa konselhu di lokalizason, na konsolida risponsabilidadi di lokalizason na konselhu di lokalizason.

Novus rikizitus pa konselhu di lokalizason

- Ta riviziona konpuzison di konselhu di lokalizason. G.L. c. 164, § 69H.
 - Ta akrisenta dós novus postus ex officio – Dipartamentu di peska i kasa i dipartamentu di saúdi públiku (I ta riduzi dipartamentu di sirvisus públikus pa un lugar)
 - Ta aumenta lugaris di menbrus públiku di trêş pa kuartu: Asosiasion di ajensias rijional di planiamentu di Massachusetts; asosiasion munisipal di Massachusetts; justisa ambiental/soberania indíjena; i trabadju (i ta ixklui menbrus públikus ki ta riprimenta enerjia i ambienti).
- Ixpandi jurisdison di konselhu di lokalizason. Pur izenplu, ta akrisenta jurisdison sobri sistemas di armazenamentu di enerjia di baterias.
- Ta kria novus katigurias i novus regras pa CEIF.
- Ta kria un novu prusesu pa konselhu di lokalizason pa imitidu pirmisons konsolidadu.

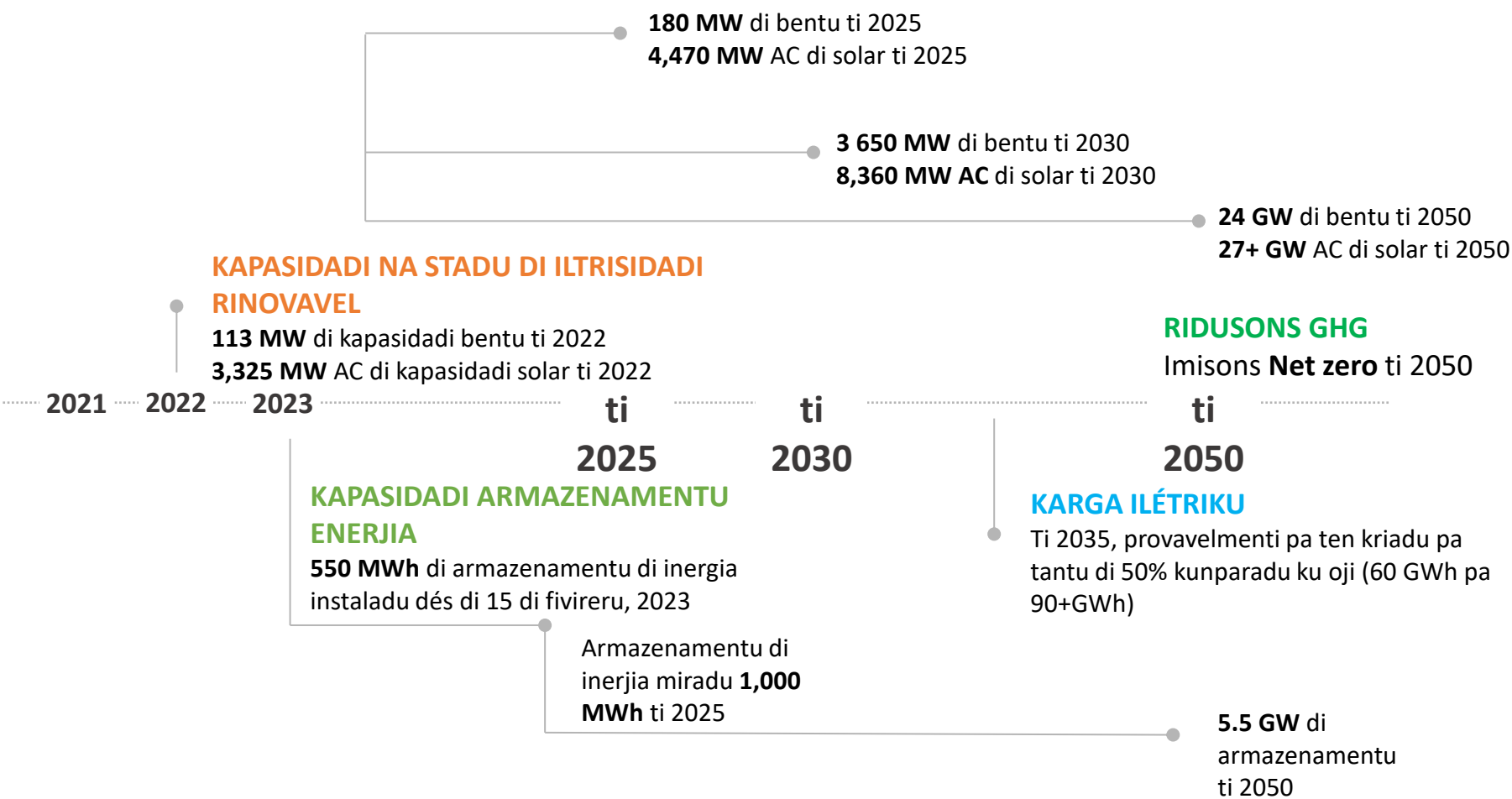

Novus rikizitus pa konselhu di lokalizason (kont.)

- Ta difini novu mandatu statutáriu i anbitu di rivizon pa konselhu di lokalizason.
 - Atualmenti, konselhu di lokalizason ta ditirmina si un prujetu ta da un fornesimentu di enerjia fiável ku un inpákitu mínimu na ambienti i na minor kustu pusível.
 - Di akordu ku lei di klima di 2024, na analiza prujetus ki prupodu, konselhu di lokalizason debi konsidera, entri otus kuzas, kargas kumulativu sobri kumunidadi di akolhimentu, inpákitus na saúdi públiku i inpákitus di mudansas klimátikus. Lei di klima di 2024 ta inkluiu tanbé un lista di konkluzons ki konselhu di lokalizason deve fazi na suas disizons sobri prujetus prupodu.
- Ta akrisenta prazus legal pa rivizon di CEIF prupodu pa konselhu di lokalizason.
 - Si Konselhu di Lokalizason ka imiti un disizon dentu di prazu izijidu (ka más di 15 mêzis), prujetu ta ser aprovalu di un manera konstrutivu i sé lisensa konsolidadu ta ser imitidu ku kondisons padron.
- Rikizitus adisional
 - Kriason di painel
 - Konselhu di Lokalizason pa riuni na riunions públikus mistu
 - pididu padron kumum

Nisisidadis di enerjia linpu na Massachusetts

Dizafius ku prusidimentus di lisenziamentu atual

- Prusesus di lisenziamentu é longu, inprivizível i, as vezis, duplikadu.
 - Prazus ta varia txeu i alguns prujetus ten mostradu ti un dékada pa ser konkluidu.
 - Storikamenti, konselhu di puzisionamentu di instalasons di enerjia (EFSB) ta dimora entri 1 i 4 anos pa imiti aprovason pa konstruson, dipós di ki prujetu ainda ten di ser tudu lisensas di stadu i lokal individualmenti.
- Oportunidades di rikori di kada lisensa siparadu podi kauza anos di atrazus.
- Kumunidades ta xinti ki txeu bez és ka ten un partisipason sufisienti ô inpakitanti na lokalizason di grandis prujetus di infra-struturas.
- Kumunidades podi ka ten rikursus nisisáriu pa involvi plenamenti na prusesus di lisenziamentu.
- **Massachusetts ka ta ben atinji nós limitis di riduson di GHG sen reformas.**

Kumison di lokalizason i lisensiamentu di infrastrukturas di enerjia

- Kumison foi kriadu pa [orden izekutivu 620](#)
- Obrigatóriu pa akonselha guvernador sobri:
 1. **asilera implantason responsável di infraestruturas enerjétiku linpu através di lokalizason i lisensiamentu di reforma** di un manera konsistenti ku rikizitus legal aplikável i planu pa enerjia linpu i kima;
 2. **fasilita partisipason di kumunidade** na lokalizason i lisensiamentu di infra-struturas di enerjia linpu; i
 3. **na garanti ki binifísius di tranzison pa enerjia linpu é partilhadu iguai** entri tudu rizidentis di Commonwealth.
- Fazedá dós sesons di voz públiku i resebedu más di 1,500 kumentáriu públiku.
- Rikumendasons ki mandadu pa guvernador Healey 29 di marsu na 2024.
- Rikumendasons di kumison foi txeu transformadu na lei através di *un lei ki ta prumovi un redi di enerjia linpu, ta prumovi igualdade i ta pruteji kontribuintes* (lei di klima di 2024), sinadu pa guvernador Healey na Novembru di 2024.

Pirmison konsolidadu di stadu

- Tudu lisensas di stadu, rijional i lokal pa grandis instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu kunbinadu na **un lisensa konsolidadu** imitidu pa EFSB.
- Tudu ajensias di stadu i lokal ki, di otu manera, ta tinha un funson di lisensiamentu ta ser kapaz di **intirvini i partisipa automatikamenti**, na imiti diklarasons di kondisons di lisensas rikumendadu.
- Tudu prujetus debi pasa pa un análice di inpákitu kumulativu komu parti di pididu pa EFSB.
- Disizon di autorizason debi ser imitidu na prazu di **menus di 15 mêzis** a kontar di ditirminason di totalidadi di pididu.
- Disizons di EFSB podi rikoredu direktamenti pa supremu tribunal judisial.

- Ta aplika pa instalasons di jerason >25 MW, instalasons di armazenamentu >100 MWh, infrastrukturas rilasionadu ku enerjia eólíka offshore i grandis novus prujetus di transmision

Pirmisons lokal konsolidadu

- Guvernus lokal (munisípius i kumisons rijional, sima kumisons di Cape Cod i Martha's Vineyard) **ta manti tudu puderis di lisensiamentu pa prujetus ka sujeitos pa rivizon di EFSB.**
- Guvernus lokal **podì kontinua izekuta prusesus di aprovason siparadu** en simultâniu (pur izenplu, zonas úmidu, zonamentu, etc.), más é obrigadu pa **imiti un úniku lisensa** ki ta inklui aprovasons individual pa infrastrukturas di enerjia linpu.
- Disizon di autorizason debi ser imitidu **dentu di 12 mêtis.**
- Guvernus lokal podi manda rivizon di lisensas diretamenti pa EFSB si és ka teni rikursus sufisienti.
- Pididus di lisensa tanbé podi ser analizadu pa EFSB dipós di disizon final di guvernu lokal, kazu for pididu un rivizon pa partis ki podi mostra kuzé ki foi substansial i spisifikamenti inpakitadu pa disizon, i ainda más ta rikoredu diretamenti pa supremu tribunal judisial.
- DOER é responsável pa **kria un pididu di lisensa munisipal padron i un konjuntu kumun di padrons bázikus di saúdi, siguransa i anbiienti** pa ser uzadu pa pisoas ki ta toma disizon lokal kuandu ta autoriza infrastrukturas di enerjia linpu.

- Ta aplika pa instalasons di jerason <25 MW, instalasons di armazenamentu <100 MWh i prujetus di transmison i distribuison jurisdisional ki ka ta pertensi a EFSB

Involvimentu kumunitáriu más signifikativu & justu

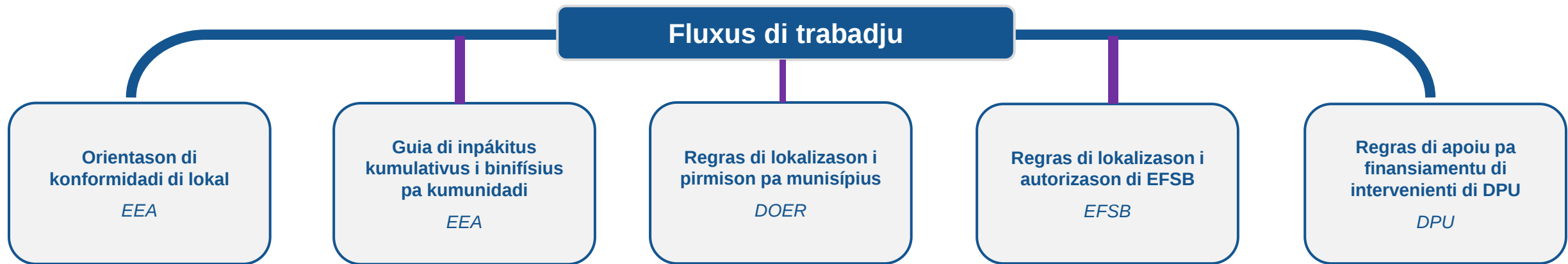
- Stabilisimentu formal di gabeti di justisa i ekuidadi ambiental na statutu, ku un mandatu spisífiku pa dizinvolvi orientason sobri akordu di binifísius kumunitáriu i análises di inpákitu kumulativu.
- Primerus rikizitus obrigatórius di involvimentu di kumunidade, ki ta inklui dukumentason di isforsus pa involvi organizasons kumunitárius i demostrason di isforsus pa dizinvolvi akordus di binifísius kumunitárius.
- Novu divizon di partisipason públiku na DPU pa djuda kumunidades i kandidatus prujetus ku perguntas di involvimentu i prusesu na prusidimentus di DPU i di EFSB.
- Novu divizon di lokalizason i lisenziamentu na DOER pa djuda kumunidades i rikerentis di prujetus ku kiston di involvimentu i prusesu na lisenziamentu lokal.
- Apoiu finanseru di intervenientis sta dispunível pa organizasons ku pokus rikursus ki kré partisipa na un prusesu di EFSB i pirmitidu statutu di intervenientis. Munisípius ku un populason di 7,500 ô menus é automatikamenti ilijível pa apoiu finanseru.

- EEA é obrigadu stabilesi metodolojia i orientason di konformidadi di lokal pa informa prusesus di lisensiamentu di stadu i lokal sobri konformidadi di lokal pa dizinvolvermentu di enerjia linpu i djuda prumotoris ivita, minimiza i mitiga inpákitus ambiental.
- Sinku novus lugaris na EFSB:
 - Kumisáriu di dipartamentu di peska i kasa;
 - Kumisáriu di saúdi públiku;
 - Riprizentanti di asosiason munisipal di Massachusetts;
 - Riprizentanti di asosiason di asosiasons di planiamentu rijional di Massachusetts; i
 - Riprizentanti ku ispiriênsia na justisa ambiental i/ô soberania indíjena.
- EFSB - infraestrutur di enerjia linpu jurisdisional izentu di rivizon di lei di pulítika ambiental di Massachusetts (MEPA).
- Autoridadi di lokalizason di DPU legada (pur izenplu, lisensas di zoneamentu abranjentis i dumíniu iminenti pa transmison i oleodutos) foi transfiridu pa EFSB.

Funsons i responsabilidadi

- Ten sinku áreas di trabadju ki sta dikori di prujetu di lei ki sta ser jiridu pa trêš ajensias diferentis: EEA, DPU, i DOER
- Maioria di és sta inter-rilasionadu di algun manera, más kada un ta sirvi un propóztu siparadu i ta kunpri rikizitus statutáriu spisiífiku.
- Tudu trêš ajensias sta di pertu kumunikason entri kunpunaheru
- Otus ajensias di stadu ki stadu ta ten ten papél signifikativu en termus di lisensiamentu di enerjia tanbé foi konsultadu konformi prupostas sta ser dizinvolvidu

Próximius pasus

- Regulamentus debi ser perlongadu ti 1 di marsu di 2026.
 - Orsamentu suplimentar di guvernador pa FY25, aprizentadu 2º di abril, ta prupoi perlongamentu di kel prazu li ti 1 di maiu di 2026.
- EEA, DPU i EFSB ta ben agenda kuartu riunions ku partis interesadu pa abril i maiu i sta divulga propostas pirliminar sobri temas spisífiku antis di kës riunions li.
- Prujetus di regulamentus ta ser divulgadu pa kumentáriu públiku provavelmenti na final di veron/inísiu di outono.
- DOER i DPU sta kontrata novu ikipa.
- Más informasons sobri prusesu podi atxadu na: www.mass.gov/energypermitting
- Perguntas podi ser dirijidu pa energypermitting@mass.gov

Nós mison

Mison di dipartamentu di rikursus di enerjia (DOER) é kria un futuru di enerjia linpu, asesivel, rizilienti i igual pa tudu na Commonwealth.

Kénha ki nós é: Komu gabineti di enerjia di stadu, DOER é prinsipal ajensia di pulítika di enerjia di Commonwealth. DOER ta apoia objetivus di enerjia linpu di Commonwealth komu parti di un risposta abranjenti di tudu administrason pa amiasa di mudansas klimátiku. DOER ta sentra na tranzison di nós forneshimantu di enerjia pa riduzi imisons i kustus, na riduzi i na molda prokura di enerjia i na midjora infraestrutur di nós sistema enerjia.

Kuzé ki nu ta fazi: Pa atinji nós objetivus, DOER ta liga i ta kulabora ku partis interesadu na área di enerjia pa dizinvolvi pulítikas ifisienti. DOER ta implimenta kel pulítika li através di planiamentu, regulamentason i na da finansiamentu. DOER ta da faramentas pa individús, organizasons i kumunidades ki ta apoia sés objetivus di enerjia linpu. DOER sta kunprimitidu ku transparênsia i idukason, na apoia asesu pa informason i pa kunhishimantu sobri enerjia.

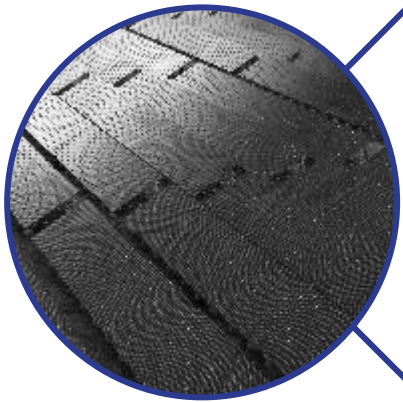

Nós é un ajensia

di gabineti izekutivu di
asuntus di enerjia
i ambienti (EEA).

Lisensiamentu di enerjia linpu & risponsabilidadi di lokalizason

Seksons di lokalizason i lisensiamentu di lei di klima di 2024 ta konsolidu prusesus di rivizon i aprovason di lisensas a nível di stadu i lokal

Grandis prujetus – konselhu di lokalizason di instalasons di enerjia (EFSB)

- Pirmison úniku i konsolidadu di ESFB en vez di múltiplus pirmisons di stadu, rijional i lokal
- Disizon na prazu di 15 mêzis

Pikinotis prujetus – munisípius

- Pirmison úniku i konsolidadu di entidades munisipal en vez di múltiplus pirmisons lokal
- Disizon na prazu di 12 mêzis

Papel di DOER

Lei ta kriaba un novu funson — i un novu divizon — pa DOER pa apoia prusesu lokal di lokalizason i lisensiamentu di pikinotis infrastrukturas di enerjia linpu.

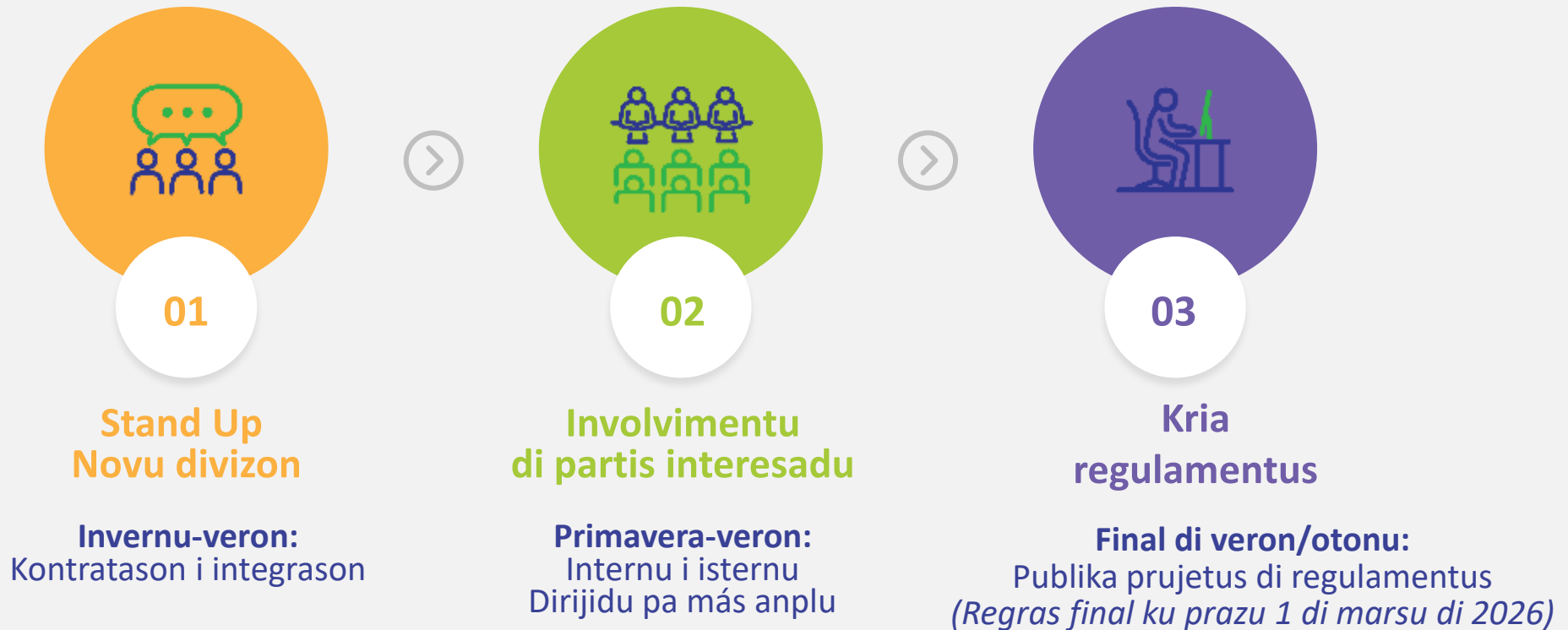
Divizon di lokalizason i pirmison di enerjia linpu ta ben dizinvolvi regulamentus i ta presta apoiu tékniku i asistênsia pa munisípius, pruponentis di prujetus i otus partis interesadu.

Dentu di regulamentus, DOER é obrigadu pa stabilesi:

- Normas di saúdi públiku, siguransa i ambienti
- Un pididu padron kumun
- Rikizitus di pré-arkivamentu
- Normas pa pididu di orientasons di konformidadi di lokal
- Pirmison konsolidadu
- Orientason pa prusidimentus/kronogramas
- Partis risponsável sujeitus a izekuson
- Prusesus pa taxas munisipal di mitigason ambiental kompensatóriu (ka obligatóriu)
- Kondisons i rikizitus kumun

Kronograma di 2025

Trabadju di lokalizason i lisenziamentu di DOER na 2025 ta ten trêz fazis:

Kontatanu:

Nu sta ansiozu na obi
di bó.

Rikizitus di kunprimisu di pididu préviu di EFSB

Pruposta pirliminar di DPU i di EFSB

24 di Abril, 2025

Rikizitus di kunprimisu di pididu préviu di EFSB

- Ta iziji ki EFSB stabilesi rikizitus di pididus préviu. G.L. c. 164, § 69T
 - Ta pidi pa fazedu di konsultas préviu ku ajensias di lisensiamentu i gabineti di lei di pulítica ambiental di Massachusetts (MEPA).
 - Ta iziji ta fazedu riunions públiku i otus manera di sensibilizason antis di kandidatu manda sés kandidatura pa EFSB.
- Ta iziji ki kandidatus mostra provas ma kunpridu tudu rikizitus di konsulta préviu i di partisipason di kumunidad.

Papel di divizon di partisipason públiku

- Ta kria divizon di partisipason públiku (DPP) na DPU pa:
 - Ta djuda partis interesadus navega i sklaresi rikizitus di pididus préviu en kordenason ku gabineti di justisa i ekuidadi ambiental (OEJE) di EEA; i
 - Fasilita diálogu entri partis interesadus involvidu na prusesu di lisensiamentu.

Atualmenti, EFSB ka ten un rikizitu priskritivu di involvimentu di pididus préviu

Kunprimisu di pididus préviu ten variadu a volta di prujetus

Alkansi pidius préviu pa prupunentis di prujetu ten inkluidu:

- Sensibilizason porta-a-porta di vizinhos di prujetu, sesons di sklarisimentu i konsulta munisipal
- Emails i informasons na website di prujetus

Prupunentis tem dadu informasons ki ta inkluidu nisisidadi di prujetu, konsiderasons di dizenhu i tenpu di prujetu

Prujetus di infra-
struturas di enerjia ki podi por un revizon (MEPA) mesti kunpri rikizitus di pididus préviu pa populasons di justisa ambiental

Objetivos di rikizitus di EFSB pa kunprimisu di pididus préviu

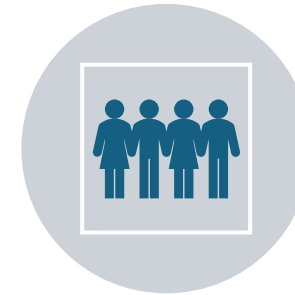
Stablesi rikizitus isplisitu di pridius préviu di EFSB pa garanti koerênsia di prátikas di sensibilizason na tudu prujetus

Garanti ki informasons sobri prujetu ta txiga pisoas ô entidades ki podi ser afetadu pa prujetu na un fazi inisial di prusesu di dizinvolvimentu di prujetu

Da prinsipal partis interesadus oportunidadadi di influensia dizenhu di prujetu durante diferentis fazis di dizinvolvimentu di prujetu

Insentiva un partisipason más txeu di públiku

Instalasons di infra-struturas pa enerjias linpu

Tipu/Diskrison di instalasons	Kapasidadi/tamanhu	Autoridadi di lisensiamentu
Produson – solar;eólíka; dijestor anaeróbiu	≥ 25 MW (Grandi)	EFSB – Prusesu konsolidadu di lisensiamentu di stadu i lokal i di pididu préviu di akordu ku § 69T
	< 25 MW (Pikinoti)	Lokal - Lisensa lokal konsolidadu i prusesu di pididu préviu di akordu ku c. 25A, § 21 ¹ EFSB - Lisensa di stadu konsolidadu di akordu ku § 69V (EFSB opt-in pa promotor); kazu kontráriu, lisensas di stadu individual
Sistema di armazenamentu di enerjia	≥ 100 MWh (Grandi)	EFSB - Autorizason konsolidadu a nível lokal i di stadu i pididu préviu di akordu ku § 69T
	< 100 MWh (Pikinoti)	Lokal - Lisensa lokal konsolidadu i prusesu di pididu préviu di akordu ku c. 25A, § 21 ¹ EFSB - Lisensa di stadu konsolidadu di akordu ku § 69V (EFSB opt-in pa promotor); kazu kontráriu, lisensas di stadu individual
Infrastrutura di transporti (i instalasons auxiliaris) - Grandi - ≥ 69 kV i ≥ 1 mile (novu koridor) - ≥ 115 kV i ≥ 10milhas (koridor atual) (ixsetu rikondutorizason na mesmu tenson) - Novus infra-struturas di transporti (ki ta inklui substasons/struturas) ki ta iziji izensons di zoniamentu - Instalasons nisisáriu pa liga enerjia eólíka offshore pa redi		EFSB – Prusesu konsolidadu di lisensiamentu di stadu i lokal & di pididu préviu di akordu ku § 69T Izensons di zoniamentu EFSB podi <u>tanbé</u> ser izijidu
Infra-struturas di transporti (i instalasons auxiliaris) - Pikinotis - < 1 mile (novu koridor) - < 10 milhas (koridor atual) - Prujetus a nível di distribuison ki ta satisfazi un limiar di dimenson difinidu pa DOER - Rikonduson/rikonstruson na mesmu tenson - Substasons/atualizasons ki <u>ka</u> ta iziji izensons di zoniamentu		Lokal - Lisensa lokal konsolidadu i prusesu di pididu préviu di akordu ku c. 25A, §21 - Ô - EFSB - Prusesu konsolidadu di lisensiamentu i pididu préviu a nível di stadu i lokal di akordu ku § 69U (EFSB opt-in pa promotor)

1. Prusesu di pididu préviu ta kontisi un vez baxu di abrigo di diretrizes konsolidadu di lisensiamentu lokal di DOER i ka ta sta sujeitu a prusesu di pididu préviu di EFSB. Guvernu lokal podi transfiri un pididu di autorizason lokal konsolidadu pa diretor di EFSB, si rikursus i ikipa ka ta pirmiiti un análise lokal, di akordu ku § 69W. Un pididu di adjudikason di novu di un disizon di un lisensa lokal konsolidadu podi tanbé ser mandadu pa diretor di EFSB, di akordu ku § 69W, i ka ta izijiba un prusesu di pididu préviu adisional.

Xavi di kor: **Risponsabilidadadi di EFSB**; **Risponsabilidadadi di DOER na ilaborason di normas**

Rikizitus di pididus préviu pa EFSB

- Rikizitus di pididus préviu
 - Fazi 1 rikizitus di alkansi pididus préviu
 - Fazi 2 rikizitus di alkansi pididus préviu
- Avizu di pididus préviu pa fazi un kandidatura
- Dukumentus pa manda (pididu) djuntu ku avizu pididu préviu

Rikizitus di alkansi faziadu di pididus préviu

Fazi 1 sensibilizason pididus préviu

- Ta kontisi na inísiu di planiamentu di prujetu, kuandu sta ser konsideradu várius itinerárius i/ô lokal putensial.
- Ta buska ten reasons spisífikus di prinsipal partis interesadus, ki ta inklui ajensias di lisensiamentu di stadu i lokal, vizinhos di prujetu, grupus kumunitárius i riprizentantis munisipal

Fazi 2 sensibilizason di pididus préviu

- Ta kontisi kuandu ten un konjuntu más ristritu di putensial itinerárius i/ô lugaris ki ta rispondi pa kontributus di fazi 1.
- Ta inklui sensibilizason di partis interesadus di fazi 1 i di kumunidade en jeral pa rikolhi opinions i ta iziji ki kandidatu fazi pelu menus dós riunions públiku.

Durason di involvimentu pididu préviu

Grandis infra-struturas di enerjia linpu - pelu menus 15 mês

Grandis infra-struturas di enerjia linpu - pelu menus 12 mês

Rikizitu di sensibilizason di pididu préviu pa prupunenti	Grandis instalasons di infra-struturas di enerjia linpu		Pikinotis instalasons di infra-struturas pa enerjias linpu	
	Tenpu	Durason	Tenpu	Durason
Kontra ku DPP & OEJE pa konfirma sensibilizason & sklaresi nisisidadis di dukumentason	Pelu menus 12 mêtis antis di avizu pididu préviu pa EFSB	n/a	Pelu menus 9 mêtis antis di avizu pididu préviu pa EFSB	n/a
Konsulta MEPA i ajensias di lisensiamentu di stadu & lokal, konformi adikuadu	Ta inisia pelu menus 12 mêtis antis di avizu di pididu préviu pa EFSB	Pelu menus 3 mêtis	Ka ta iziji konsulta ku MEPA	Pelu menus 3 mêtis
Konsidera kritérius di konformidadi di lugaris i orientason pa análise di inpákitu kumulativu			Ta inisia pelu menus 9 mêtis antis di avizu di pididu préviu pa EFSB	
Kontra ku prinsipal partis interesadus, ki ta inklui funsionárius munisipal, putensial di kunfiansa di prujetu & grupus kumunitárius				
Manda DPP lista di verifikason di konkluzon di fazi 1 & atualiza webpage di prujetu ku informason sobri fazi 1	Signifika fin di fazi 1 di sensibilizason		Signifika fin di fazi 1 di sensibilizason	

Tenpu i durason di rikizitus di sensibilizason di pididus prévius di fazi 1

Kritérius di sensibilizason di pididu préviu pa prupunenti	Grandis instalasons di infra-struturas di enerjia linpu		Pikinotis instalasons di infra-struturas pa enerjias linpu	
	Tenpu	Durason	Tenpu	Durason
Mostra isforsus pa informa, involvi i stabilesi parserias ku organizasons kumunitáriu, funsionáriu di stadu i munisipal	Au longu di tudu fazi 2 di sensibilizason	9 mês	Au longu di tudu fazi 2 di sensibilizason	6 mês
Publika informasons sobri prujetu i manti webpage di prujetu atualizadu				
Fazi primeru riunion públiku			Kuazi na inísiu di fazi 2	
Fazi (sigundu) konsulta ku MEPA i ajensias di lisensiamentu di stadu i lokal			Dipós di primeru riunion públiku	
Manda un avizu di pididu préviu pa EFSB	Ka ménu di 90 dias i ka más di 120 dias antis di aprizenta kandidatura di prujetu	3 mês	Ka ménu di 90 dias antis di aprizentason di kandidatura di prujetu	3 mês
Fazi sigundu riunion públiku	Pelu ménu 45 dias antis di aprizentason di kandidatura di prujetu pa EFSB		Pelu ménu 45 dias antis di aprizentason di kandidatura di prujetu pa EFSB	
Manda DPP un lista di kontrolu di konkluzon di fazi 2 auto-atestadu	Signifika fin di fazi 2 di sensibilizason		Signifika fin di fazi 2 di sensibilizason	

Tenpu i durason di rikizitus di sensibilizason di pididus prévius di fazi 2

Informasons kumunikadu pa partis interesadus duranti fazi 1 di sensibilizason pididu pa

Diskrison di prujetu
Objetivu & nisisidadi di prujetu
Tudu putensial rotas/lokal na studu ku mapas di lokalizason
Komparason jeral di inpákitus antisipadu di kada alternativa em konsiderason

Modi ki itineráriu/s/lugari s na studu ta kunpri kritérius di konformidadi di lugari i orientasons di análise di inpákitus kumulativus (CIA)

Lista di autorizasons federal, rijional, di stadu i lokal nisisáriu

Linha ti tenpu istimadu pa aprizentason di pididu pa EFSB

Oportunidadis futuru di kontribuison pa prujetu

-
- ✓ Na final di fazi 1 di sensibilizason, prupunenti debi publika siguinti na webpage di prujetu - Material partilhadus duranti riunions di fazi 1, lista di partis interesadus kontatadu, opinion resebedu i modi ki é foi konsideradu, ki ta inklui modifikasons ô anulason di sileson di rotas/lugari en konsiderason

Fazi 1 - Sensibilizason di prinsipal partis interesadus

Informasons kumunikadu pa partis interesadus duranti fazi 2 di sensibilizason pididu pr

Modi é ki kandidatu di prujetu rispondeba opinions di fazi 1, ki ta inklui kritérius uzadu pa anula sileson di sertus alternativas di itineráriu/lokal ô klasifika alternativas

Modi ki rotas/lugaris ta kunpri kritérius di konformidadi di lugaris i orientasons pa análise di inpákitus kumulativus, putensial inpákitus ambiental, na saúdi i na siguransa

Rizultadus di kualker studu ô análises atual ô konkluídu

Webpage di prujetu debi inklui informasons atualizadu sobri prujetu, un rizumu na linguajen sinples, informasons atualizadu sobri opsons di rotas/lokal em konsiderason, material di sensibilizason, informasons di kontatu di prupunenti di prujetu, modi pa pidi traduson i/ô intirpretason, opson di inskrison na un lista di distribuison di email di prujetu

Pisoas inskritu na lista di distribuison pa email debi resebi atualizasons trimestral sobri andamentu di prujetu, lenbretis sobri modi pa manda kumentáriu/partisipa i linha di tenpu istimadu pa aprizentason di pididu pa EFSB

-
- ✓ Na final di fazi 2 di sensibilizason, prupunenti debi manda DPP un lista di verifikason di konkluzon di fazi 2 auto-atestadu antis di manda kandidatura di prujetu pa EFSB

Fazi 2 - Sensibilizason di kumunidadi en jeral + sensibilizason di partis interesadus di fazi 1

Rikizitus di kunprimisu pididu préviu pa prupunentis di prujetus

Pruvidensia intirpretason i/ô material traduzidu, konformi pididu, pa fazi 1 i, em conformidadi ku prátika di EFSB di identifikason di áreas jeográfikus dizignadu ku prufisiênsia limitadu na inglês, di akordu ku planu di asesu linguístiku di EFSB (LAP), durante fazi 2. Material di sensibilizason debi tanbé inklui informasons sobri modi pa pidi sirvisus di traduson i/ô intirpretason

Adapta sensibilizason baziadu na inpákitus i binifísius di prujetu i na dimografia di populason putensialmenti afetadu

Fazi riunions públikus na orárius razoável i na lokal ki menbrus di kumunidadi ta uza normal

Uza várius kanal di sensibilizason, ki ta inklui bati na porta, email, redis susial, folhetus na spasus di riunion di kumunidadi, spots di rádio

Inklui tenpu sufisienti pa resebi kumentárius di públiku i rispondi perguntas di partis interesadus durante riunion públiku. Fazi riunions mistus é insentivadu pa fazel asesível pa más pisoas

Dokumentason pa mandadu djuntu ku avizu pididu préviu

- ✓ Konfirma linha di tenpu di riunion ku ikipa di DPP i di OEJE
- ✓ Sertifikason pisual di ki tudu rikizitus di fazi 1 di sensibilizason foi kunpridu i stadu di isforsus di sensibilizason di fazi 2
- ✓ Informasons sobri material di sensibilizason kriadu, destinátarius di sensibilizason, data di kontatu i instrumentus uzadus pa involvi i insentiva kontributus di partis interesadus
- ✓ Ajenda di riunions kumunitáriu realizadu, notas di riunion ki ta inklui kualker priokupasons, sujistons i alternativas/modifikasons di lokal
- ✓ Un apêndisi ki ta rizumi kumentáriu resebedu antis di aprizentason di pididu, modi ki é foi konsideradu na dizenhu di prujetu i kualker rivizons signifikativas di dizenhu
- ✓ Kualker parserias desinvolvidu ku partis interesadus a nível lokal pa da opinion komu un órgon konsultivu
- ✓ Planu di binifísius kumunitáriu dizinvolvidu, si aplikável

- Kantu alternativas di lokal/rotas é normalmenti konsideradu pa diferentis tipus di prujetus (pur izenplu, solar, eóliku, armazementu di baterias, transmison)? Na ki fazi di siklu di dizinvolvimentu di prujetu sta baxu opsons di lokal/via di prujetu na análise prontu pa ser partilhadu ku partis interesadus durante fazi 1 di sensibilizason?
- Na ki pontu debi pididu préviu di aprizentason pasa di fazi 1 (sensibilizason spisífiku di prinsipal partis interesadus) pa fazi 2 (partilha más anplu di informasons ku kumunidade en jeral)? É debi ser baziadu na número di rotas/lugaris em konsiderason ô na otus parâmetros?
- Pruposta pirliminar ta sujiri ki rikizitus di sensibilizason di fazi 2 pa grandis infra-struturas di enerjia linpu debi kumesa pelu menus 9 mês antes di prupunenti aprizenta avizu pididu prévia pa EFSB. Pa pikinotis instalasons di infra-struturas di enerjia linpu ki ta ser objetu di análise pa EFSB, fazi 2 debi ten inísiu pelu menus 6 mês antes. Kel tenpu li mesti ser notifikadu? Si sin, kal ki é linha di tenpu prupodu?
- Ten rikizitus adisional di pididu préviu ki debi ser konsideradu pa midjora transparênsia i garanti ki partis interesadus putensialmenti afetadu ten oportunidad di da sés kontributu, prinsipalmenti a volta di sileson di rota/lokal?

Programa di subsídus di apoiu pa intervenienti di DPU & EFSB

Pruposta pirliminar di funsionárius

24 di Abril, 2025

Pruvizons di lei di klima di 2024 pa programa di subsídus di apoiu pa intervenientis di DPU i

- Ta stabilesi fundu di subsídus di apoiu pa inirvinienti (G.L. c. 25, §12S)
- Ta iziji ki DPU i EFSB, en konsulta ku OEJE i gabineti di prokurador-jeral, prumolga regulamentus pa inplimenta programa di subsídus di apoiu pa inirvinienti ti 1 di marsu di 2026 (G.L. c. 164, § 149)
- Ta stabilesi divizon di partisipason públiku (DPP) di DPU (G.L. c. 25, § 12T)
 - Ta inkarega DPP ku da orientason pa identifika oportunitadís di intirvini i facilita diálogu entri partis na prusesu
- Ta autoriza direktor di DPP pa toma disizons sobri pididus di finansiamentu i administratodu aspetus di programa di subsídus di apoiu pa inirvinienti (G.L. c. 164, § 149)

Meta di programa di subvensons di apoiu pa intirvinienti

- Ta da asistênsia finanseru pa entidadís ilijível (pur izenplu, grupus kumunitárius, munisípius más pikinoti) ki ka podi partisipa na prusesus peranti DPU i EFSB pamodi difikuldadís finanserus
- Ta piriti ki binifisiárius paga kustus di advogadus, tistimunhas spesialisadu, peritus kumunitárius, dispezas administrativas i otus dispezas ilijível
- Ta piriti partisipason di diversus voces i pontus di vista na tomada di disizons rilasionadu ku enerjia

Mekanismu di finansiamentu i autoridadi di avaliason

- ✓ G.L. c. 25, §12S ta autoriza DPU pa kredita siguintis dotasons pa fundu:
 - Dotasons spisifikamenti distinadu pa ser transfiridu pa fundu;
 - Un parti di kontribuisons anual kobradu pa inprezas di ilitrisidadi i gás baxu jurisdison di DPU;
 - Un parti di kustus di kandidatura pa konstruson di instalasons baxu jurisdison di EFSB;
 - Fontis ka finansiadu pa kontribuinti ô rendimentus derivadu di invistimentus di montantis kreditadu pa fundu; i
 - Kualker saldu ka uzadu ta manti na fundu pa pa uzu na subsikuentis anus fiskal.

- ✓ G.L. c. 25, §18 ta autoriza kumison di DPU ta fazi siguintis avaliasons:
 - Avalia 0.1% di reseitas operasional entri stadus di inprezas di ilitrisidadi baxu jurisdison di DPU. Un parti di kel avaliason li ta ser kreditada pa fundu;
 - Ta avalia reseitas operasional entri stadus di inprezas di gás i ilitrisidadi baxu jurisdison di DPU pa pruduzi un montanti ka más di ki \$3.5 miljion anual pa apoia programa;
 - Un parti di avaliasons ta ser kreditada pa trust fund di EFSB i pa fundu di apoju pa intirvinientis di DPU i di EFSB; i
 - Fundus ka gastadu ta ser kreditadu na avaliasons ki fazedu anu siguinti i kotizasons di anu fiskal siguinti ta ser riduzidu di montanti ka gastadu.

Partis ilijível pa finansiamentu di subsídus di apoio pa Intirvinientis

- ✓ Organizasons i entidades ki ta difendi interesis di klientis rizidensial definidu jeografikamenti ô baziadu na interesis kumuns spisífikus
- ✓ Organizasons i entidades ki ta difendi populasons rizidensial ku rendimentus baxu ô muderadu, rizidentis di kumunidades storikamenti marjinalizadu ô subrikaregadu i mal sirvidu
- ✓ Organismus guvernamental, ki ta inklui ajencias di planiamentu rijional, tribus ki é konxedu a nível federal, tribus ki é konxedu pa stadu ô tribus ki é konxedu pa stadu
- ✓ Un grupu di indivídus ki podi ser spisífikamenti i txeu afetadu pa un prusesu

Só partis ki tem dadu statutu di intirvinienti na un prusesu di DPU ô di EFSB é ilijível pa resebi prémios di subsídios.

Individus singular ka é ilijível pa resebi subsídios.

Kritérius di ilijibilidadi finansiamentu subsídus

1. Si kandidatu ten falta di rikursus finanserus

2. Si kandidatu ten intirvinidu artis na un prusesu ô intirviniba ten partisipadu dés di kriason di programa. Munisípius ku un populason < 7,500 sta izentu di kel kritériu li

3. Modi ki kandidatu sta prupoi kontribui txeu pa prusesu

4. Si kandidatu prupoi un planu di susesu, fundamentadu i difinidu klaru pa partisipa na prusesu

5. Si kandidatu ten un perspectiva úniku ka adikuadamenti riprimentadu pa otus partis na prusesu

6. Kuantia di fundus razoável pididu i prupodu intens di orsamentu

Kritérius di ilijibilidadi 1 i 2 é di G.L. c. 164, § 149 (b) di Lei di Klima di 2024

Linha di tenpu di pididus di subsídiu & disizons

- Formuláriu di pididu kandidatura debi ser mandadu ka más tardar na prazu pa intirvini na un prusesu di DPU ô di EFSB, sima spisifikadu na avizu di prusesu
- Kandidatura é analizadu pa virifika si sta konpletu na prazu di 14 dias útil dipós di resebedu
- Diretor di DPP ta ben da subsídus, dés di ki subsídiu ka for dadu ti ki statutu di intirvinienti for dadu
- Disizon di aprovason di subsídiu i di pagamentu ta ser kumunikadu pur skritu pa tudu kandidatus na prazu di 30 dias a kontar di data-limiti di aprizentason di pididu di finansiamentu di intirvinientis
- Disizon di diretor di DPP di aprova ô no finansiamentu di subsídiu é difinitivu i ka sta sujeitu a más rivizon ([Sekson 82 \(i\)](#))

Finansiamentu di subsídus

- Subsídus dadu pa un úniku prusesu di DPU ô di EFSB ka debi pasa \$150,000 pa kada parti i \$500,000 na total pa un úniku prusesu
- Finansiamentu podi ser aumentadu pur alén di kés limitis máximu li, konformi dimonstrason di un bon kauza ô si surji kistons novus, resenti ô konplexu
- DPU DPP debi konsidera pusibilidadi di intirvinientis ki ta resebi finansiamentu di subsídus pa partilha kustus kuandu puzisons ta alinha

Formuláriu di pididu subsídiu

1. Un diklarason ki ta diskrevi anplitudi i ânbitu di partisipason antisipadu di kandidatu na un prusesu. Un diskrison di modi ki fundus ta ser uzadu i di modi ki kandidatu ta antisipa da un kontribuison substansial

2. Un istimativa pur iten di kustus i taxas di advogadus, konsultoris i peritus antisipadu (ki ta inklui peritus kumunitáriu) i di tudu otus kustus di partisipason na un prusesu

3. Informasons jeral sobri advogadus, konsultoris, peritus (ki ta inklui peritus kumunitáriu) ki kandidatu ten intenson na kontrata i sirvisus ki kada un di és ta presta

4. Un diklarason ki ta diskrevi puzison i natureza di interesis ki kandidatu ta riprimenta i un rizumu di perguntas i priokupasons ki faladu di el duranti riunions di involvimentu pididu préviu si aplikável

5. Kuantia di fundus pididu

6. Un brevi diskrison di organizason ki sta buska un subsídiu, natureza di trabadju di organizason i un diskrison ki ta mostra ki partisipason na prusesu ta ben ser un difikuldadi finanseru signifikativu

7. Númeru(s) di prusesu(s) i o(s) título(s) di prusesu anterior di DPU i di EFSB en ki kandidatu tem partisipadu na el

8. Grupu di indivídus ka inkorporadu ki sta kandidata pa un subsídiu debi manda un diklarason pisual ki ta inklui nomi i morada di tudu menbrus di grupu ki sta pidi finansiamentu, númeru di voluntáriu ô apoiantis adisional, si aplikável, i un diskrison ki ta mostra nível di difikuldadis finanserus.

Kritérius 1, 2 i 3 di formuláriu di pididu di subsídiu é di G.L. c. 164, § 149 (d) di lei di klima di 2024

Pididu di pagamentu di subsídus i rikizitus di konformidadi

Pididus di pagamentu di subsídus podi ser **mandadu antisipadamenti** antis di realizason di dispezas, na mostra difikuldadis finanserus

Pagamentu di subsídiu podi ser **pididu komu riembolsu** di kustus várius bez duranti un prusesu, komu kustus é inkuridu

Pididu ta ben inklui informasons báziku sobri binifisiáriu (pur izenplu, nomi, inderesu, kontatus), númeru di prusesu i títulu di prusesu, kuantia di subsídiu dadu, fundus ki resebedu ti gosi

Pididu ta ben inklui informasons báziku sobri binifisiáriu (pur izenplu, nomi, inderesu, kontatus), númeru di prusesu i títulu di prusesu, kuantia di subsídiu dadu, fundus ki resebedu ti gosi

Pagamentu antisipadu debi inklui ditalhis pur iten di dispezas planiadu ku un brevi diskrison i faturas. Pagamentu di subsídus ta fazedu dentu di 30 dias dipós di resebedu pididu.

Pagamentu di riembolsus debi inklui ditalhis ditalhadu di fundus gastadu i di atividadis ki fazedu ku fundus, resibus i un atestadu di verasidadi di informasons ki mandadu. Pagamentu di subsídus ta fazedu dentu di 30 dias dipós di resebedu pididu.

Kritérius di konformidadi

Dentu 30 dias dipós di konkluzon di prusesu, binifisiáriu debi manda un rilatóriu ku informasons ditalhadu di

- (i) Modi ki fundus uzadu:
- (ii) Kontribuison substansial di binifisiáriu pa prusesu; i
- (iii) Mostra ki sés partisipason i uzu di finansiamentu ka atrazaba prusesu.

Uzu ilijível di finansiamentu di subsídus (G.L. c. 164, § 149 (g))

Kontrata akonselhamentu jurídiku kualifikadu, peritus, ki ta inklui peritus i konsultoris kumunitárius kualifikadu

Ti 10% podi ser uzadu na kustus administrativus ka jurídiku, ka spesializadu i ka rilasionadu ku konsultoris, asosiadu ku partisipason

Uzu ka ilijível di finansiamentu di subsídus

Konpra ô aluguer di ikipamentu

Influensia pulítiku rilasionadu ku prujetu

Kustus di publisidadi ô di marketing pa divulgar pontu di vista di kandidatu sobri prusesu

Kustus pa rikori disizon final di DPU ô di EFSB na un prusesu

Isforsus di sensibilizason di programa i akunpanhamentu di métrikas

G.L. c. 164, § 149 (k) ta iziji ki direktor di DPP pa dizinvolvi:

Material didátikus asesível,
multilingual i na linguajen simples
na internet, ki ta inklui formulárius i
mudelus pa informa putensial
binifisiárius i públiku sobri
programa

Un programa sólidu di
sensibilizason virtual i prizensial pa
informa putensial binifisiárius i
públiku sobri oportunidades di
finansiamentu

G.L. c. 164, § 149 (j) ta iziji ki DPP:

Diskrevi na sé rilatóriu anual tudu
atividadis di fundu, pur izenplu,
kuantia atribuídu, númeru di
kandidatus, inpákitu di intirvinientis i
kontribuisons pa prusidimentus di
DPU i di EFSB.

Sekson 136 di lei di klima di 2024 ta iziji ki
DPP:

Rivizona programa ka más tardar ki 1
di junhu di 2029, i da oportunidad di pa
kumentárius públikus pa ditirmina si
programa i regulamentus
koriespondenti debi ser alteradu.

- Ki kritérius di ilijibilidadi adisional debi ser konsideradu, si for kazu, pa ditirmina atribuison di finansiamentu pa putensial binifisiáriu?
- Ki kritérius debi ser aplikadu pa ditirmina se intirvinientis podi partilha kustus através di kulaborason ku otus partis na un prusesu pa insentiva ifisiênsia di kustus i minimiza redundânsia?
- Kuandu é ki un intirvinienti apoiadu pa fundus podi ser kapaz di ten un finansiamentu ki ta ixsidi limiti máximu di finansiamentu di \$150,000 pa un prusesu? Ki sirkunstânsias podi ser kualifikadu komu "kistons novus, inéditu ô konplexu" ki podi justifika un finansiamentu adisional?
- Ki rikursus informativus debi sta dispunível na webpage di DPU DPP pa kandidatus intirvinientis?
- Debia te un kuantia máximu di subsídiu (pur izenplu, 75%) ki podi ser dadu antesipadamenti pa pisoas ku difikuldadis finanserus, ô keli debi ser ditirminadu kazu a kazu?

Perguntas, respostas, diskuson

Riunion ta torna kontinua 7:40 p.m.

Planus di binifísius pa kumunidadi (PBC) na sileson di lokal di infra- struturas di enerjia

Gabineti izekutivu pa enerjia i ambienti (EEA)

Gabineti di justisa i ekuidadi ambiental (OEJE)

2025 di Abril

Gabineti di justisa i ekuidadi ambiental

- Kel **Gabineti di justisa i ekuidadi ambiental di Massachusetts (OEJE)** é risponsável pa implimenta di prinsípius di justisa ambiental, sima definidu na leis jeral, kapítulu 30, sekson 62, na funsionamentu di kada gabineti i ajensia baxu di gabineti izekutivu. Prinsípius di justisa ambiental é:
 1. partisipason signifikativu di tudu pisoas em termus a ilaborason, aplikason i izekuson di leis, regulamentus i pulítikas ambiental, ki ta inklui pulítikas na alterasons klimátiku; i
 2. distribuison ekuitativu di binifísius di enerjia i ambiental i di inkargus ambiental.
- Kel **lei di klima di 2024** konsagra OEJE na statutu, ku un mandatu spisífiku pa dizinvolvi normas i diretrizes ki ta guverna putensial uzu i aplikabilidadi di planus i akordus di binifísius kumunitárius i análises di inpákitu kumulativu.

Termus prinsipal pa sabi

- ✓ **Justisa anbiental (EJ):** Justisa anbiental é igualdadi di pruteson i involvimentu signifikativu di tudu pisoas i kumunidades em termus di dizinvolvimentu, inplimentason i aplikason di leis, regulamentus i pulítikas di enerjia, alterasons klimátikus i ambienti, ben komu distribuison ekuitativa di binifísius i inkargus di enerjia i anbiental.
- ✓ **Kumunidadi(s) disfavourisidu:** Un kumunidadi ô kumunidades ki sta pasa pa difikuldadis anbiental, klimátikus, di saúdi públiku i ikunómikus disrupursionadu.
- ✓ **Involvimentu signifikativu:** Involvimentu antisipadu, kontínu, asesível i kulturalmenti kunpitenti di públiku, ki ta pirmiti ki kontribuison di kumunidadi informa tomada di disizons i pulítikas públiku.
- ✓ **Tranzison justu:** Mudansa ikunómika i susial pa enerjia linpu, sentradu na ekuidadi, na justisa anbiental, na trabadjadoris i na kumunidades di linha di frenti.

Kal ki é un planu di binifísius kumunitáriu?

Un planu di binifísius kumunitárius ta sublinha **kunprimisus** asumidu pa promotoris di prujetu pa da binifísius signifikativu i ki ta da pa midi pa kumunidades - prinsipalmenti pa kés storikamenti disfavorisidu, sobrikaregadu i mal sirvidu.

Binifísius pa kumunidade é **rizultadus tanjível i ki ta dura** ki un prujetu ta produzi en risposta pa prioridadis, nisisidadis i priokupasons di kumunidades ki é ta inpákita.

CBP vs. CBA

Planu di binifísius kumunitáriu (CBP)	Akordu di binifísius kumunitáriu (CBA)
• Planu ka legal vinkulativu kriadu pa un promotor di prujetu, na konsulta ku kumunidade afetadu • Rizumu di involvimentu di kumunidade • Diskrevi kunprimisu di promotor pa nisisidadis di kumunidade (pur izenplu, abitason presus asesível, kria trabadju, maior asesu pa spalus verdi, etc.) • Inisia dizinvolvimentu durante prusesu di pididu préviu di lisensa konsolidadu munisipal ô di konselhu di lokalizason di instalasons di enerjia (EFSB)	• Akordus juridikamenti vinkulativs nigosiadu entri munisípius ô organizasons kumunitáriu i promotoris • Sublinha binifísius spisífiku ki promotor ta da pa kumunidade • Aplikável na tribunal, ki ta da kumunidade un garantia más forti di ki promotor ta bem kunpri au longu di sés kunprimisus • Un CBA podi ser rizultadu di un CBP

Pamodi ki CBP ta inporta

- Storikamenti, kumunidades disfavoreshu ten suportadu pezu di infra-struturas di enerjia di konbustível fósil i di poluison asosiadu, inkuantu ta falta ten asesu pa binifísius.
- **CBP ta reformula dizinvolvimentu di prujetus di enerjia linpu pa:**
 1. Sentra vozis di kumunidade
 2. Riduzi danus i dislokasons
 3. Kria rikeza i kapasidadi lokal
 4. Riduzu riskus legal, pulítikas i kumunitáriu pa promotoris

Prusesu di involvimentu di kumunidade - prinsípius prinsipal

- ✓ **Inisia sédu:** Kumunidadeis debi ser involvidu dés di inísiu di prusesu di dizinvolvimentu di prujetu —antis di disizons é finalizadu —pa molda rizultadus signifikativu.
- ✓ **Garanti inkluzon:** Debi ser dadu prioridadi pa kumunidadeis disfavorisidu afetadu i kês ki é storikamenti marjinalizadu. Partisipason debi ser asesível i ekuitativa.
- ✓ **Kria kunfiansa através di transparênsia:** Un kumunikason abertu i onestu sobri objetivus, riskus, binifísius i limitasons di prujetu ta prumovi kunfiansa i kredibilidadi entri kumunidadeis i prupunentis di prujetu.
- ✓ **Rispeta rilivânsia kultural:** Pa ser signifikativu i asesível, isforsus di involvimentu debi rifliti i respeta língua, valoris, stória i stilus di kumunikason di kumunidadei.
- ✓ **Fazi involvimentu kontínu:** Involvimentu ka é un kaxa di virifikason - é un diálogu kontínu, iterativu i bidiresional au longu di dizinvolvimentu, lokalizason i lisensiamentu di prujetu.
- ✓ **Inkurpora responsabilidadi:** Kria mekanismus pa akunpanha prugresus, onra kunprimisus i ta inpudera kontrolu kumunitáriu.

Pasu a pasu: Modi pa dizinvolvi un CBP forti

Inkuantu kada kumunidade é diferente i podi ten nisisidadis diferentes, kel strutura li ta sigura un abordajen konsistenti pa transparênsia, inkluzon i risponsabilidadi. Kada pasu tem intenson di ser sufisientimenti flexível pa podi adapta pa kontextu lokal, mas sufisientimenti rigurozu pa garanti ki prusesu ta leba pa binifísius real i ki ta da midi pa kumunidade.

- 1** Mapeamentu di partis interesadus i identifikason di kumunidade
- 2** Dizinvolvi un planu di involvimentu di kumunidade
- 3** Fazi asons di sensibilizason di kumunidade antis di pididu
- 4** Kria em konjuntu kunprimisus di binifísius
- 5** Dizinvolvi un CBP públiku i skritu
- 6** Formaliza risponsabilidadi

Transforma kunprimisus pa asons

Un CBP ben struturadu debi:

- Diskrevi klaru kada binifísiu prupodu, ki ta inklui kuzé ki sta ser dadu i pa kénha é tem intenson di sirvi.
- Da un linha di tenpu klaru pa intrega, alinhadu ku fazis di prujetu (pur izenplu, kontruson préviu, konstruson, operasons).
- Identifika partis risponsável pa implimentason.
- Sublinha fontis di finansiamentu i orsamentu pa kada binifísiu, na da transparênsia na modi ki rikursus é atribuídu i sustentadu.
- Inklui markus **SMARTIE** pa kada kunprimisu, na garanti ki objetivus é:

Spisífiku // Mensurável // Atinjível // Rilivanti // Tenporal // Inkluzivu // Ekuitativu

Kunpumentis di CBP

1. **Rizumu izekutivu:** Un vizon jeral konsizu di prujetu, di prusesu di partisipason, di prinsipal rizultadus benéfikus i di rizultadus pretendidu.
2. **Diskrison i kontektu di prujetu:** Un rizumu di infra-strutura di enerjia prupodu, ki ta inklui nisisidadi di prujetu, lokalizason, dimenson, tipu di tikinolojia, linha di tenpu i inpákitus putensial.
3. **Rizumu di involvimentu di kumunidadi:** Un diskrison di prusesu di sensibilizason i partisipason uzadu pa dizinvolti CBP. Inklui: métudu di sensibilizason, datas i lokal di riunions, indikadoris di partisipason, temas-prinsipal di kontribuisons di kumunidadi i modi ki opinions ta informa kunprimisus di binifísius. Identifika tudu parserus kumunitáriuș ô órgons konsultivu involvidu na prusesu.
4. **Prioridadis kumunitáriuș identifikadu:** Un rizumu di nisisidadis, priokupasons i prioridadis ixpresadu pa menbrus di kumunidadi i pa partis interesadus.

Kunpunentis di CBP (kont.)

5. **Kunprimisus di binifisius:** Lista ditalhadu di autorizasons SMARTIE
6. **Kuadru di monitorazason i responsabilidadi:** Un diskrison di modi ki prugresus ta ser akunpanhadu, kumunikadu i avaliadu au longu di tenpu, ki ta inklui alterasons ki fazedu na risposta di opinions di kumunidade.
7. **Sustentabilidadi i inpákitu a longu prazu:** Un diskrison di modi ki binifísius ta ser mantidu pur além di fazi di konstruson.
8. **Apêndises (si aplikável):** Dukumentus di apoiusima kartas di apoiu, material di partisipason di kumunidade, rizultadus di inkéritus ô akordus di parseria.

Izenplus di kunprimisus ifetivus & signifikativus

Kés izenplus li ta rifliti prioridadis kumuns, sima justisa ambiental, dizinvolvimentu ikunómiku, infrastrukturas, sustentabilidadi i pruteson di ambienti. Kunprimisus ki fazeda ta bem dipendi di tipu i di dimenson di prujetu, di inpákitus na kumunidade i ta ser adaptadu pa kontekstu di objetivus i dizafius di kada kumunidade.

Justisa i ekuidadi ambiental	Dizinvolvimentu ikunómiku i mó di obra
• Un planu di kontratason lokal ku objetivus definidu klaru pa partisipason di populasons EJ. • Fundus pa instalason di monitoris di kualidadi di ar i di un programa di monitorizason di saúdi ambiental lideradu pa kumunidade. • Un konselhu konsultivu kumunitáriu, ki ta inklui riprizenantis di trabadju, di tribus i di justisa ambiental.	• Akordus di trabadju di prujetu (PLAs) • Invistimentus na dizinvolvimentu di forsa di tarefa, ki ta inklui sirvisus di apoiu isensial. • Programas di formason i di aprendizajen. • Invistimentus na abitason na presus asesível.

Izenplus di kunprimisus ifetivu & signifikativu (kont.)

Infra-struturas i apoiu kumunitáriu	Pruteson di ambienti i di saúdi públiku
• Invistimentu na transportis i midjora asesu (pur izenplu, faixas di rodajen i abrigus pa autocarus, infra-struturas di transportis públikus, midjora stradas, vias di asesu públiku). • Dizinvolvimentu konjuntu ku kumunidade di infra-struturas kumunitáriu (pur izenplu, ispanson di banda larga, mikroridis kumunitáriu, karegamentu públiku di EVs, EVs partilhadu). • Invistimentu na spasus públikus abertu i verdi. • Invistimentu na sentrus i parkis kumunitáriu, organizasons kumunitáriu lokal, sirvisus di saúdi mental i di abuzu di substânsias, etc.	• Apoiu pa programas di ifisiênsia di enerjia a longu prazu, sima adaptason di idifísius pa kunpri normas di dizinpenhu di enerjia más ilevadu, instalason di painel solar ô apoiu kulaborativu kumunitáriu di enerjias rinovável. • Integrason di pruteson di vida selvajen i di abitat na planu di dizinvolvimentu, sima kriason di koridores di vida selvajen, prizervason di zonas úmidu ô plantason di vijetason nativu pa ristora ekosistemas natural. • Sistemas di monitorizason di inpákitus ambiental, ki ta inklui kualidade di ar, di água i di solu. • Dizignason di un responsável pa konformidade ambiental di prujetu.

Supervizon & responsabilidadi

- CBP sé é forti sima sistemas atual pa monitora i avalia sé inplimentason. Pa manti kunfiansa di públiku i garanti kunprimentu, planus di CBP debi inklui kunprimisus di aprizentason di relatórius regular i transparentis i di kumunikason abertu ku kumunidade.
- Prupunentis debi stabilesi mekanismus klaru di responsabilidadi ki podi inklui:
 - un oráriu di akunpanhamentu i aprizentason di rilatórius, alinhadu ku pasus di markus di prujetu
 - pontu(s) di kontatu dizignadu pa menbrus di kumunidade i organismus reguladoris
 - rilatórius di prugresu dirijidu pa públiku, publikudu pelu menus trimestralmenti i dispunibilizadu na várius línguas i formatus asesível; ô
 - oportunidades pa kumunidade analiza prugresus - através di kumité konsultivus, sesons di audiensia ô otus fóruns
- **Prupunentis é inkorajadu pa da pasu siguinti na entra en akordus di binifísius kumunitárius (CBAs) ku organizasons kumunitárius, munisípius ô koligasons ki ta rifliti interesis i nisisidadis di rizidentis afetadu.** Kés akordus li podi djda solidifika ispetativas, klarifika funsons i da un kuadru legal ô kontratual pa akunpanhamentu.

Pididus di kumentáriu

- Ki papel ki EFSB debi dizinpenha na kel prusesu li?
- Kal ki é otus katigurias ô izenplus spisífiku di binifísius pa kumunidade ki promotoris di enerjia linpu i inprezas di sirvisus públikus podi oferesi?
- Prujetus é obrigadu ivita, minimiza i atenua inpákitus. CBP é un faramenta pa ilustra i rijista kés kunprimisus li. Kal ki é otus faramentas?
- Kal ki é alguns bareras pa promotoris di enerjia linpu na konkretizason di CBPs/CBAs?
- Keli é un pergunta ki nu pudia fazi durante riunion di partis interesadus ku públiku? Si CBPs podi ser aplikadu pa prujetus munisipal di minor dimenson?
- Na maior parti di kazus, CBAs ta akrisenta kustu jeral di prujetu, ki é dipós pasadu pa konsumidoris. Tendu en konta kel fator li, ten algun priokupason sobri inpákitu ki CBAs podia ten na kumunidades?

Perguntas jeral, rispostas, diskuson

www.mass.gov/climateact

sitingboard.filing@mass.gov (DPU/EFSB)

energypermitting@mass.gov (EEA)

doer.siting.permitting@mass.gov (DOER)

Seson di partis interesadus 4

(5 di maiu, 5:30-8:30 p.m., Holyoke): **Análise di inpákitu kumulativu, kritérius di konformidadi di lugaris mistus:** Holyoke Heritage State Park, 221 Appleton Street, Holyoke, MA 01040

<https://www.mass.gov/climateact>